

DE STER.

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de Heiligen
der laatste Dagen.

En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt.

JOH. 17 : 3

En hieraan kennen wij, dat wij hem gekend hebben, zoo wij zijne geboden bewaren.

1 JOH. 2 : 3.

No. 22.

15 November 1904

9de Jaargang.

DE EVANGELIEBOOM LEEFT.

Beknopte opgave van hetgeen Zondag 30 October 1904 door President HEBER J. GRANT gezegd werd in de drie vergaderingen der Algemeene Conferentie te Amsterdam.

Het doet mij genoegen, met de Heiligen in deze stad te kunnen vergaderen. De laatste maal, dat ik met Heiligen vergaderde, was in Scandinavië. Verleden Zondag hebben wij een vergaderhuis ingewijd in Stokholm, Zweden. Het is een gebouw dat 600 personen plaats kan geven. Zondagvoormiddag waren er 595 aanwezig. De heiligen in dat land zijn zeer hartelijk. Ik heb twee maanden in hun midden vertoefd en heb zeer veel genoten in hunne bijeenkomsten. Het spijt mij dat ik niet in uw eigen taal tot u kan spreken, daar ik door middel van eenen tolk niet vrij tot u spreek. Ik verheug mij in het Evangelie en en prijs de goddelijkheid van dit werk. Tehuis of in den vreemde geef ik mijne getuigenis en spoor alle menschen, die ik ontmoet, aan ernaar te luisteren. Het maakt voor mij niet uit, noch voor één onzer leden, of degenen die hooren onze getuigenis aannemen of niet. Maar zoo wij het ware evangelie hebben, is het een zaak van het grootste gewicht, dat onze vrienden ons aanhooren en het zelf onderzoeken. Ik kan niet voor mijn buurman eten. Ik kan niet voor mijn buurman leeren. Onze naasten moeten allen zelf leeren. Ik kan alleen mijn getuigenis geven.

Ik geloof en weet dat de belofte van Christus waar is: „Zoo iemand wil deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is, dan of ik van mij zelven spreek.” De Heiligen der Laatste Dagen hebben den wil des Vaders gedaan en hebben de kennis ontvangen. Duizend menschen mochten de vrucht van een' boom eten en den smaak proeven, maar de getuigenis van al die personen geeft mij

den smaak niet van die vrucht. Tenzij ik naar den boom ga, de vrucht pluk en proef, zal ik den smaak kennen. Evenzoo bij eene electriche batterij. Men moet de polen bij elkander brengen om de schok waar te nemen. De getuigenis van iemand anders geeft ons geen schok.

De Christenwereld neemt den Bijbel aan, maar alleen als een gesloten boek. Wij gelooven den Bijbel als hij geopend is. Henry Ward Beecher, een groot Engelsch prediker, zeide eenmaal: „Wij kunnen den Bijbel niet letterlijk opnemen, want dan moeten wij allen Mormonen worden”. Ik zat in den trein naar Californië, toen ik die woorden in een nieuwsblad las. Ik legde de krant neer en zeide: „De Heere zij gedankt. Als Beecher ooit de waarheid gesproken heeft, dan heeft hij het nu gedaan”. Iedere onderzoeker kan volgens dezen standaard, den Bijbel, zien wat onze leeringen zijn. Zoo wij als Heiligen der Laatste Dagen gewillig zijn om opofferingen te maken ter wille van het evangelie, dan zouden alle menschen gewillig moeten zijn onze boodschap te onderzoeken. De Heiligen der Laatste Dagen hebben zooveel groote opofferingen gemaakt, dat zij ieder redelijk denkend persoon tot een onderzoek naar hunne boodschap aansporen. In Japan werkten al de dominees voor groote salarissen. Zij brachten 3 of 4 maanden van het jaar in de bergen door, alwaar zij prachtige huizen hadden. Ik heb met heel veel lieden, consuls enz. gesproken. Zij zeiden dat het de dominees daar financieel veel beter ging dan in de Vereenigde Staten. Niet één hunner wenschte terug te keeren. Wij, als „Mormoonsche” zendelingen, gingen met groote onkosten daarheen en werkten jarenlang zonder eenige bezoldiging. Wij hadden groote salarissen laten varen, sommige van duizenden dollars per jaar, om het volk aan te sporen hunnen afgodendienst te laten varen en Jezus Christus aan te nemen als de Verlosser der wereld. De dominees konden over leerstellige dingen niet tot overeenstemming komen, maar zij kwamen allen bijeen en verzonden gezamenlijk een smeekschrift aan de regeering, waarin gevraagd werd de Mormonen buiten te sluiten. Toen de Heere Jezus Christus aan Joseph Smith verscheen, zeide Hij, dat niet één der op aarde bestaande sekten Zijne Kerk was. Zij hadden een gedaante van godzaligheid, maar de kracht derzelve werd door hen verloochend. Maar aan hem, Joseph Smith, zou geleerd worden hoe het evangelie gepredikt moest worden. Het was derhalve redelijk, dat al de sekten in Japan zich verzetten tegen de leer die de Heere aan ons geopenpaard heeft. Op het Parlement van godsdiensten, dat eenmaal te Chicago gehouden werd, waren alle Christelijke sekten, alle heidenen, Mohamedanen enz., welkom. Maar de Heiligen der Laatste Dagen alleen niet. Aan hen alleen werd niet toegelaten van zich te laten hooren, maar niet één der anderen werd geweigerd. Waarom? Omdat onze Kerk de eenige Kerk van den Heiland is. Dit weet ik. Ik weet dat het evangelie van Jezus Christus op aarde is. De evangelieboom leeft. Ik weet dat er

vruchten aan den boom groeien. Ik heb ze zelf geplukt. Ik weet dat God leeft en onze gebeden verhoort. Ik weet dat gebeden in den naam van Jezus Christus tot den Vader gedaan verhoord worden. Ik weet dat Joseph Smith een werktuig is geweest in Gods handen om een groot werk te doen. Ik weet dat en kan het niet helpen of gij deze getuigenis aanneemt of niet.

Het is een blijdschap voor mij om weder met de heiligen te vergaderen in dezen middag. Ik verblijd mij in de rapporten die ik gisteren in onze raadsvergadering gehoord heb. De Nederlandsch-Belgische Zending heeft meer succes gehad, naar verhouding van het aantal zendelingen, dan eenige andere zending waarover ik presideer. Het aantal gedoopten is ongeveer zoo groot als in de Britsche Zending, alwaar veel meer zendelingen werkzaam zijn. Ik ben dankbaar dat er zooveel oprechte zielen zijn, die het evangelie aannemen. Ik stel belang in iedere zending die verbonden is aan het Liverpoolsche kantoor en ik houd tamelijk nauw rekening met het werk dat er gedaan wordt in de verscheidene zendingen. In zooverre ik kan tracht ik de zendelingen en presidenten aan te moedigen tot getrouwen arbeid en het is altijd een blijdschap, vruchten van het werk te zien. De eerste twee jaren van arbeid in Japan, met 9 Ouderlingen en 3 zusters, hadden het gevolg van 3 doopen, en alle drie gedoopten hebben naderhand het geloof verloochend, zoodat er, natuurlijkerwijze beschouwd, niets werd ten uitvoer gebracht in dat land. En het werk is niet anders dan mismoedigend voor de Ouderlingen die daar werken. Maar ik verheug mij dat ik vruchten van den arbeid zie in dit land. De Heere heeft ons verteld in de openbaringen in onze dagen, dat zoo wij slechts ééne ziel tot Hem brengen, onze vreugde groot wezen zal in het Koninkrijk des Vaders. Daarom besef ik dat de vreugde van de Ouderlingen groot moet zijn, nu zij 6 personen per Ouderling konden doopen in dit jaar. Ik heb veel menschen ontmoet in de wereld, die zeiden dat wij, indien wij inderdaad de waarheid hadden, veel meer voorspoed moesten maken dan nu. Maar de belofte was dat één uit een stad en twee uit een geslacht het evangelie van Jezus Christus zouden aannemen, en het blijkt dat deze letterlijk in vervulling komt in deze dagen. Er zijn vele familiën in Utah, van wie maar twee leden het Evangelie van Jezus Christus aangenomen hebben. De overige werden zeer bitter tegen de anderen, die het evangelie aannamen. Bijna zonder uitzondering heeft het zeer veel zedelijke moed vereischt voor degenen die het evangelie hebben aangenomen, het te doen, wegens den tegenstand en de vervolging van hunne liefste vrienden. Ik weet het door de ondervinding van mijn eigen moeder. Toen zij het evangelie had aangenomen, was haar broer gewillig haar een jaarlijksch inkomen uit te keeren, als zij van het evangelie wilde afwijken. Maar zoo zij

getrouw bleef aan het geloof van de Heiligen der Laatste Dagen, dan wilde hij haar nooit weer zien. Zij gevoelde dat zij hare familieleden niet lief kon hebben boven het evangelie en moest in die dagen in armoede leven. En ik gevoel mij waarlijk dankbaar voor hare opofferingen en dat zij getrouw bleef zelfs in tegenspoed en armoede, niet-tegenstaande zij al dien tijd terug had kunnen gaan om alles in deze wereld te genieten. Het voorbeeld van mijn eigen familie is maar één van de honderdduizend. Het schijnt mij toe dat deze tegenstand tegen de Heiligen der Laatste Dagen en hunne getrouwheid onder tegenspoed andere menschen er natuurlijkerwijze toe brengen moest om dit werk te onderzoeken. Ik herinner mij dat ik, toen ik jong was, eens las in een boek van den beroemden schrijver Dr. Paley: „Bewijzen van het Christendom”. O.a. zeide hij dat voor hem het sterkste van al de sterke bewijzen van de echtheid der zending van onzen Heiland Jezus Christus was het feit dat er menschen waren die om Zijnentwille pijn en straf wilden ondergaan zonder loon in deze wereld. Ik herinner mij dat dit boek een diepen indruk maakte op mijn gemoed, en als ik denk aan de vervolgingen van de Heiligen der Laatste Dagen, dat zij verdreven zijn geworden uit een der Vereenigde Staten van Amerika, verdreven op bevel van het gouvernement, verdreven uit hun stad naar een woest land, honderden mijlen ver weg, waarbij heel velen hun leven verloren, en dat zij aan dat alles hadden kunnen ontsnappen zoo zij slechts verloochend hadden wat zij wisten, dan beseft ik dat de Heiligen der Laatste Dagen eene sterke getuigenis gaven van het Evangelie van Jezus Christus. Vanaf den vroegsten tijd der Kerk is zij onderhevig geweest aan vervolgingen, en toch gaan er thans tusschen 1500 en 2000 menschen uit om de leer des Heeren bekend te maken. Zij hebben geen hoop, in deze wereld beloond te worden voor hunnen arbeid. De eenige belooningen zijn de zegeningen van onzen Vader in den hemel, en de les van deze 1500 tot 2000 menschen, die hunne familiën verlaten om in de wereld te gaan zonder belooning, had zeker de aandacht moeten trekken van alle menschen. Men verlaat zijn vrienden en familiën niet vrijwillig zonder tenminste eene sterke overtuiging in het hart te hebben van de waarheid der boodschap die men brengt. Geen ander volk maakt dezelfde opofferingen als de Heiligen der Laatste Dagen. En zij doen dit niet omdat zij fanatieken zijn. Zij zijn een practisch volk. Het succes dat zij gehad hebben in het koloniseeren eener woestenijs, het succes dat zij gehad hebben in het bouwen van fabrieken, het succes dat zij gehad hebben met hunne scholen, al deze dingen hebben gemaakt dat ons volk een voorspoedig volk werd. Met geestdrift en onder een goed systeem werken zij in het zendingsveld. Zij brengen tot de wereld de boodschap van leven en zaligheid. Zij hebben de waarheid aan de wereld te geven. Iedereen heeft een getuigenis van de echtheid van het werk waarin wij werk-

zaam zijn. En het is de algemeene getuigenis van de zendingen dat God hen rijkelijk zegent en dat een der gelukkigste tijden huns levens hun zendingstijd is. Ik twijfel er niet aan dat opofferingen den zegen des hemels brengen, want de openbaringen van den hemel en de getuigenissen van Ouderlingen die opofferingen maken zijn zoo sterk en algemeen onder de getrouwe arbeiders, dat God hen allen zegent voor de opofferingen die zij maken. In de voorzienigheid des Heeren heb ik eenig succes gehad in dit leven. Ik heb voldoening genoten in het streven naar politiek succes, maar ik weet dat de reine vreugde van den Heiligen Geest die men op zending ontvangt verre overtreft alle andere vreugden die wij in dit leven kunnen ontvangen. Ik heb geen woorden om mijne dankbaarheid te betuigen tegenover mijnen Hemelschen Vader, voor de getuigenis die ik heb, dat het Evangelie van Jezus Christus, dat wij prediken, de waarheid is; voor den zegen, dat ik tot mijn Hemelschen Vader kan gaan en dat mijn gebed verhoord wordt, te weten dat God leeft, dat ik werkzaam ben in het werk zijner zaligheid, dat ik als ik op dit pad blijf verhooging verkrijgen zal in het koninkrijk der hemelen. Dit vervult inderdaad mijn hart met blijdschap en verheuging, dat al de Heiligen der Laatste Dagen in ieder land en ieder oord, die getrouw zijn in het gehoorzamen van het Evangelie, gezegend worden met dezelfde getuigenis die wij hebben. Ik ben dankbaar dat de Heere geen aannemer des persoons is, dat Hij aan rijken en armen, geleerden en ongeleerden, die oprecht van hart zijn en vastbesloten God te dienen, de getuigenis van den Heiligen Geest geeft.

. . . .

Terwijl ik voor u sta om een uur lang tot u te spreken, besef ik dat het, omdat ik het door middel van een tolk moet doen, feitelijk slechts 30 minuten zal zijn. Het is mij immer een genoegen, van het Evangelie van Jezus Christus te getuigen. Ik kan in 30 minuten slechts een inleiding tot ons geloof geven en hoop alleen een belangstelling in uwe harten gaande te maken, zoodat gij onze leer zult onderzoeken. Ik meen niet beter te kunnen doen dan naar onze geloofsartikelen te verwijzen. Het eerste artikel luidt: „Wij gelooven in God, den eeuwigen Vader, en in Jezus Christus, Zijnen Zoon, en in den Heiligen Geest”. Ja, zegt gij, wij gelooven allen in God den Vader, God den Zoon, en God den Heiligen Geest. Toch is er een verschil. De Heiligen der Laatste Dagen gelooven dat zij drie afzonderlijke, onderscheiden persoonlijkheden zijn. Jezus bad niet tot zichzelf. Toen de Heere Jezus Christus gedoopt werd, werd het bestaan van drie personen duidelijk. Toen de Zoon gedoopt was geworden in water, zeide eene stem uit de hemelen: „Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde, in denwelken Ik mijn welbehagen heb!” en de Heilige Geest daalde, gelijk eene duive, op Hem neder. Wij gelooven den Bijbel waar hij zegt dat de mensch

naar het beeld Gods geschapen werd. Zoo wij naar het evenbeeld Gods gemaakt zijn, dan is God een persoonlijk Wezen.

Ons 2de geloofsartikel luidt als volgt: „Wij gelooven, dat de mensch voor zijne eigene zonden gestraft zal worden en niet voor Adam's overtreding”. Het wordt algemeen aangenomen door de Christenwereld dat het geheele menschdom in den val van Adam deelt. Zij gelooven in de leeringen van den Bijbel, dat gelijk zij allen in Adam sterven, zij ook alzoo in Christus allen levend gemaakt zullen worden. De Heiligen der Laatste Dagen gelooven dat alle kinderen vóór de jaren der verantwoordelijkheid gered zijn door Christus.

Het derde artikel van ons geloof luidt: „Wij gelooven, dat door het verlossingswerk van Christus alle menschen kunnen zalig worden door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie”. Zeer velen van de Christenwereld beweren dat geloof alleen voldoende is tot het verkrijgen der zaligheid. Wij beroepen ons op uwe redelijke vermogens: er is niets dat wij ten uitvoer kunnen brengen door een louter verlangen. Ik kan bv. nooit een electrisch ingenieur worden zonder werken bij mijn verlangen te voegen. Zoo wij de zaligheid willen ontvangen, is het noodig het evangelie na te leven. Een wijs man bouwt zijn huis op een rots: hij hoort de woorden en doet dezelve: zijn huis blijft; maar een dwaas hoort de woorden en doet dezelve niet: zijn huis zal vallen. Niet door louter belijden of gelooven, maar door gehoorzaamheid worden wij zalig.

(Slot volgt).

EEN WERKELIJKE GODSDIENST.

(Uit de *Deseret News*.)

Er zijn lieden in Utah en elders die gaarne aan de Heiligen der Laatste Dagen zouden willen voorschrijven waaruit hun godsdienst bestaan zal. Zonder stil te staan om de aanmatiging en verwatenheid van de zoogenaamde hervormers in overweging te nemen, willen wij hier een kleine ruimte wijden aan de hoofdverandering die zij tot stand wenschen te brengen. Zij eischen dat het „Mormoonsche” geloof gansch en al geestelijk zijn zal. Dat het ontdaan zal worden van al het tijdelijke of wereldlijke. Dat de predikers en autoriteiten ervan hunne verrichtingen zullen beperken tot pogingen om „zielen te redden”. Met andere woorden dat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verlaagd zal worden tot den stand eener sekte, wat nog een toevoeging wezen zoude aan het getal van strijdende richtingen, een louter zingende, biddende, predikende vereeniging.

Hierop hebben wij te zeggen: het „Mormonisme” is een werkelijke godsdienst, praktisch van aard, geschikt voor het menschdom in zijn tegenwoordige toestanden, en voorbereidend op de toekomst, en wel

hierin dat het hen geschikt maakt voor de volgende wereld door hen aan te toonen hoe zij hun leven hier moeten inrichten. Het is niet een louter gevoelige, vroomer, verwarde, hoog-in-de-lucht-vlucht van de verbeelding, noch een stel ceremoniële waarnemingen en ijdele herhalingen, noch een reeks van filosofische theoriën, noch een ingewikkelde bovennatuurkundige bespiegeling. Het heeft te doen met menschen en dingen zooals zij nu zijn en voegt daarom het tijdelijke en het geestelijke samen.

De mensch in zijn tegenwoordigen staat is een onsterfelijke geest, in een stoffelijk lichaam wonende. Beide zijn noodzakelijk voor zijn voortgezet tweevoudig bestaan. Hij moet eten om te leven, en zou werken opdat hij moge eten. God plaatste hem op deze aarde en Gods godsdienst heeft hem op het oog in zijne sterfelijkheid. Geloof in en plicht jegens de Godheid zijn in den waren godsdienst begrepen. Dat gene wat God gebiedt, zou Zijn volk waarnemen. Dat God wetten en raadgevingen geeft met betrekking tot tijdelijke zaken is zoo zeker als dat Hij in geestelijke dingen den weg wijst. Zoo dit niet waar is, is de Bijbel niet waar. De Schriften staan vol met goddelijke onder-richtingen met betrekking tot de gewone zaken van het aardsche leven, de betrekkingen van mannen en vrouwen en kinderen en van natiën en koninkrijken. De levende God, die de Vader van ons allen is, stelt vandaag en altijd belang in Zijne kinderen, op aarde evenveel als in den hemel. Zijne dienstknechten, geautoriseerd om voor Hem te handelen, zijn menschelijke wezens, en spreken tot mannen en vrouwen in het vleesch gelijk zij zelf zijn, en dat over tegenwoordige zaken.

Deze globe, met alles wat erbij behoort en eruit groeit en erop leeft, is des Heeren. Hij maakte haar. De modder en het slijk ervan zoowel als de juweelen en heerlijkheden zijn de Zijne en er is niets van dat alles waarin Hij geen belangstelt. Te zeggen dat Hij geene aanwijzingen geeft aangaande deze zinnelijk waarneembare dingen, is Zijn eigenschap ignoreeren en Zijne woorden verloochenen. Het kleinste insect dat op de aarde kruipt is een deel van Zijne schepping, en datgene waarmede het zich voedt is door hem er voor beschikt. Zijne godsdienst heeft betrekking op alles wat leeft en de bol waarop het geplaatst is, en op den vooruitgang en de ontwikkeling van milt en mammoet, beest en mensch. Hij is voor deze wereld en voor heden, en geeft licht voor tegenwoordige handeling.

Godsdienstige waarnemingen met betrekking tot aanbidding en onderrichting vereischen gebouwen waarin de godvruchtigen kunnen vergaderen, middelen geschikt voor godsdienstige plechtigheden, werk voor hare vervaardiging en zorg. Het zorgen voor deze dingen is evenveel een deel van den godsdienst als de oefeningen die men met hare hulp verricht. Evenzoo met de gewone zaken van het dagelijksch leven. Bij den aan den mensch gegeven vrijen wil zijn regels voor zijne leiding

en gehoorzaamheid als een levende ziel. De goddelijke geest moet hem in *alle waarheid* leiden. Alles wat goed en heilzaam is voor lichaam en geest komt van God. De mensch heeft Zijne hulp in alle dingen noodig. God heeft het recht zijne gehoorzaamheid iederen dag van zijn leven te eischen. De Sabbat is niet de eenige dag van godsdienst, hij is een bijzondere tijd voor gezamenlijke aanbidding, maar ware godsdienst is onmisbaar op alle dagen en in alle toestanden en in iedere menschelijke handeling. Daarom is het „Mormonisme” beide tijdelijk en geestelijk.

Een van de tot grondslag liggende regels van den „Mormoonschen” godsdienst is de verantwoordelijkheid van het schepsel tot den Schepper. Dit is gegrond op ’s menschen vrijen wil — de macht om recht of verkeerd te doen. Op deze vrijheid moet geen inbreuk gemaakt worden. God wil haar niet beperken, de mensch moet zich er niet mee bemoeien. Wanneer de Godheid gebiedt of raadgeeft, kan de mensch of eraan voldoen of weigeren of nalaten te gehoorzamen. Wanneer God Zijnen wil openbaart door Zijne aangestelde dienstknechten, wordt de vrijheid van het schepsel niet weggenomen, maar iedere ziel is vrij het te ontvangen of te verwerpen; de gevolgen rusten bij den Schepper en het schepsel. Geen mensch heeft het recht zijn medemensch onder het excuus van godsdienstig of Goddelijk gezag te dwingen, of schrik aan te jagen, of te dreigen. Het „Mormonisme” staat dat niet toe, en de leiders van het „Mormoonsche” volk beweren of trachten het niet uit te oefenen.

Er zijn geen menschen op aarde die vrijer zijn dan de Heiligen der Laatste Dagen die in de goede dalen van westelijk Amerika wonen. Hunne godsdienst bracht hen daar. Hij heeft hun geleerd in vrede en eenheid tezamen te wonen. Hij heeft hun getoond hoe zij de woestijn moesten verlossen en van een wildernis in eene vruchtbaar veld veranderen. Hij maakt hen tot een groot volk. Zoo zij er door geleid willen worden, zullen zij rijk en machtig worden. Zij zullen zich onthouden van ondeugd en zonde, zullen matig, kuisch en godvruchtig zijn, zullen Zion tijdelijk of wereldlijk opbouwen en zullen geestelijk verlicht en beziel worden. Zij zullen vaststaan in de vrijheid die hen vrij gemaakt heeft, en haar tot het gansche menschedom uitstrekken. Zij zullen snel vooruitgaan in alles wat verhoogt en verbetert. En terwijl zij den Heere prijzen in gebed en gezang en aanbidding, en zich voorbereiden op heerlijkheid en onsterfelijkheid en macht in komende werelden, zullen zij leeren hoe zij heden moeten leven en arbeiden tot hun beste voordeel en dat hunner medemenschen, en zullen verblijd hooren naar den Goddelijken raad voor datgene wat tijdelijk is zoowel als voor datgene wat geestelijk is, en dus hebben een werkelijken godsdienst, Christus’ godsdienst, de macht Gods tot tegenwoordige en eeuwige zaligheid.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

VRIENDSCHAP.

De een zegt van haar, dat ze overal, de ander dat ze nergens gevonden wordt; — en 't is de vraag, wie van beiden nu de grootste leugenaar is.

Als ge Paulus Petrus hoort prijzen, dan zult gij zien, dat Petrus Paulus ook weer prijst, en die noemt men dan vrienden. En dikwijls bestaat tusschen hen geene andere betrekking, dan dat de een den ander aait, om straks weder geaaid te worden, en dat dus over en weer de een met den ander den draak steekt: 't is hier, als in zoo vele andere gevallen: ieder hunner is slechts de vriend van zichzelf en niet van eenen ander. Ik pleeg zoo'n ding „vliervriendschap” te noemen. Als ge een jongen vliertak beschouwt, dan ziet hij er flink en stevig uit; maar als ge hem doorsnijdt, dan bemerkt ge, hoe hol hij is — hoe droog en sponsachtig.

Zoo volmaakt zuiver treft men de vriendschap hier zelden aan, en iets van het menschelijke pleegt er meestal onder te loopen; maar aan de wetten der vriendschap moet toch altijd voldaan worden, vooral aan de eerste: de een moet de vriend van den ander wezen.

De tweede wet is, dat ge dit van harte zijt en zoet en zuur met hem deelt, net naar 't valt. — De kieschheid, dat men dit of dat harteleed alleen behouden en zijnen vriend daarmee niet lastig vallen wil, is doorgaans niets anders, dan eene overdrevene fijngevoeligheid; want wie uw vriend is, moet mee dragen en zoo den last, die u drukt, lichter maken. Waartoe is hij anders uw vriend?

Ten derde moet ge uwen vriend u niet tweemaal iets laten verzoeken. Daarentegen, als de nood aan den man komt en hij u helpen kan, wind er dan geen doekjes om; ga gerust tot hem, kom er ferm mee voor den dag, alsof het zoo wezen moest en niet anders kon.

Zoo ge iets verkeerd in uwen vriend merkt, verberg het hem dan niet en zoek het ook niet in hem te verontschuldigen. Maar tegenover den derden man moet gij het verborgen houden en verontschuldigen.

Maak niet spoedig iemand tot uwen vriend; maar, als hij het eenmaal is, dan moet gij u zijner nooit schamen, dan moet hij met al zijne gebreken uw vriend zijn — ook tegenover den derden man.

Eenige inschikkelijkheid en partijdigheid voor eenen vriend schijnt mij toe, tot de vriendschap in deze wereld te behooren. Want, wildet gij alleen de werkelijk vereerens- en beminnenswaardige eigenschappen in iemand eeren en liefhebben, waarvoor zoudt ge dan zijn vriend zijn? —

ieder wildvreemd en onpartijdig mensch zou dit ook doen. Neen, ge moet uwen vriend met al wat aan hem is in uwe hoede nemen.

Er bestaat, in tegenstelling met de geestelijke, ook eene lichamelijke vriendschap. Door haar worden twee paarden, die eenen tijdlang bijeenstaan, vrienden: ze kunnen elkander niet meer missen.

Er bestaan nog meer soorten van vriendschap, er zijn ook nog meer redenen voor het sluiten van vriendschap op te geven; maar eigenlijke vriendschap kan niet bestaan zonder gelijkheid: waar deze eenmaal is, ontstaat zij spoedig en van zelve.

Zoo zijn menschen, die schipbreuk lijden en op een woest eiland geworpen worden, vrienden. Het gelijke besef van 't gevaar bij hen allen, de gelijke hoop op, de gemeenschappelijke wensch naar hulp vereenigt hen, en dat blijft veelal zoo hun geheele leven.

Eenerlei gevoel, eenerlei wensch, eenerlei hoop verbindt, en — hoe inniger, hoe edeler deze hoop, deze wensch en dit gevoel zijn — des te inniger en edeler is ook de vriendschap, die er uit geboren wordt.

Maar, denkt ge, op die wijze moesten immers alle menschen op aarde de innigste vrienden zijn. —

Wel zeker, dat spreekt als een boek, en het is mijn schuld niet als ze het niet zijn.

CLAUDIUS.

MERKWAARDIGE VRUCHTEN.

Professor Hugo de Vries, die onlangs is teruggekomen van een reis naar Amerika, verhaalt in de *Gids* uitvoerig van het bezoek dat hij met verschillende andere geleerden gebracht heeft aan de beroemde kwekerij van Luther Burbank te Santa Rosa in Californië. Allerlei vruchten, en ook bloemen, worden door dezen merkwaardigen Amerikaan in het groot „veredeld”. Maar dat veredelen moet niet juist op dezelfde manier opgevat worden als in Europa.

Het meest, zoo schrijft prof. de Vries, interesseeren hem de pruimen. Van de honderdduizenden die hij door kruisingen gewonnen heeft zijn reeds enkele in den handel. Om een denkbeeld te geven van de belangen, die aan één zoodanige nieuwe soort verbonden zijn, noem ik slechts de Maynard-plum. Dit is een heerlijke groote ronde donkerblauwe vrucht, van een smaak die bijna aan dien van perziken doet denken, één zaailing uit al de vroegere duizendtallen. Dien éenen zaailing heeft hij verkocht aan een maatschappij, die alleen opgericht is om die eene plant te vermenigvuldigen en in te voeren, en niet eens om zelve de vruchten te oogsten en te verkoopen, maar alleen om zooveel enten en dus zooveel jonge boomen er van te maken als noodig is om den boom in alle staten van Noord-Amerika waar hij groeien kan, tot een der meest algemeene cultuurplanten te maken, en zoo millioenen en millioenen

dollars toevoegen aan de jaarlijksche opbrengst van het land. Hoeveel Burbank voor dien eenen zaailing bedongen heeft, vertelde hij ons niet, maar zeker meer dan genoeg om de kosten van zijn geheele omvangrijke pruimencultuur voor jaren en jaren goed te maken.

Natuurlijk vereenigen zich bij de kruisingen de ongewenschte eigenschappen, evenzeer als de gewenschte. Enkele bastaarden zullen alleen goede of alleen slechte hebben, maar in verreweg de meerderheid zullen eenige goede met een grooter of kleiner aantal slechte verbonden worden. Die moeten alle uitgezocht en weggeworpen worden. Uit honderdduizenden moeten die enkele worden uitgekozen, die aan alle gestelde eischen voldoen. Zal dit laatste mogelijk zijn, dan zijn er twee voorwaarden. De eerste is dat niet alleen 6—8 soorten onderling worden gekruist, maar dat van die soorten zooveel mogelijk ondersoorten en variëteiten voor de proeven worden gebruikt. Dit voert dus het aantal dezer kunstbewerkingen al zeer spoedig tot vele honderden, ja wellicht meer dan duizend op. Van elke kruising moet het resultaat aan de vruchten der zaailingen worden beoordeeld, en op grond daarvan moeten nieuwe combinaties worden gemaakt. Men kan zich gemakkelijk voorstellen welke ontzettende hoeveelheden werk, welk geduld en welk een talent van beoordeeling en keuze noodig zijn om dit eene doel te bereiken

Den volgenden dag bracht Burbank ons voor een pruimeboom, zwaar beladen met helderblauwe hoogstaanlokkelijke hoewel kleine pruimen. Hij plukte er eenige af en zeide tot ons: weest zoo goed, en tracht midden door deze pruimen heen te bijten. Wij deden als gevraagd, en hoewel wij wisten dat er geen steen in was, waren wij toch uiterst verbaasd en getroffen over die geheel nieuwe ervaring. Binnen in de pruim ligt de pit, als een amandel in haar schil, en met denzelfden smaak als die van een amandel. Maar rondom de eetbare pit is geen steenharde schaal. Wij beten dan ook eerst voorzichtig, maar later in vol vertrouwen dwars door de pruim heen. En toen sneden wij er een aantal open, even gemakkelijk dwars door het midden gaande. Wij zagen de pit los in het groene vrucht vleesch, en op de grens een geleachtige massa, waar rondom nog kleine sporen van harde steentjes evenals die in de jutteperen gezien worden. Zij kraakten een weinig als het mes er langs gleed, maar dit was alles. Hoe verbaasd wij ook waren, toch verklaarde Burbank dat hij met dit resultaat volstrekt niet tevreden was, en dat hij nu reeds jonge boomen had in wier vruchten van de harde steenmassa hoegenaamd niets meer te vinden was.

Hoe kan het mogelijk zijn een zoo groote verandering teweeg te brengen? Bastardeeringen geven als regel nooit nieuwe enkelvoudige eigenschappen, maar slechts nieuwe bindingen der reeds voorhanden factoren. De zichtbare eigenschappen zijn dikwijls uit meer dan één factor opgebouwd, en zulke samengestelde kenmerken kunnen dus

geheel nieuw voor den dag komen, ook zonder nieuwe factoren. Dit is het groote beginsel van alle kruisingen, zoowel met een wetenschappelijk als met een praktisch doel, zoowel voor bloemen als voor vruchten. Maar ofschoon het verdwijnen van den steen slechts een verlies, en geen aanwinst van een kenmerk is, toch ligt zulk een verlies even goed buiten het gewone gebied der bastaardeeringen.

Ik had mij dan ook sinds lang voorgenomen, om, zoo ooit de gelegenheid zich mocht aanbieden, aan Burbank te vragen welke geheime methode of welke bijzondere gelukkige samenloop van omstandigheden hem in staat gesteld hadden, een zoo principieele verandering in een plant tot stand te brengen. Ik deed mijne vraag dien avond, overtuigd dat van het antwoord een groot deel van de wetenschappelijke beteekenis van ons bezoek, in het bijzonder ook voor prof. Loeb af zou hangen.

En voor de tweede maal was ik een en al verbazing over de onverwachte eenvoudigheid van het antwoord. Dit luidde: Sinds de een paar eeuwen kent men in Frankrijk een *prune sans noyau*, (pruim zonder pit), daarvan heb ik vruchten gekocht en gezaaid om ze met mijn overige pruimen te kruisen! Dus geen uitzondering op den regel, geen werkelijke productie van een nieuwe eigenschap, maar alleen een bijzonder geval van den grooten stelregel der Amerikanen: alles aanpakken. Overal op de wereld zoekt Burbank naar soorten en variëteiten van pruimen die, hoe onbeteekenend ook, hoezeer ook wild en oneetbaar, een of andere eigenschap bezitten, die, in verbinding met de gewone, een nieuwe soort van grootere waarde zouden kunnen voortbrengen. Het was voor prof. Loeb en voor mijzelfen in zekere mate eene ontgoocheling.

VERPLAATSING.

Ouderling Petrus W. de Hart is verplaatst van de Arnhemsche naar de Groninger Conferentie.

Ouderling Charles W. Wood is verplaatst van de Amsterdamsche naar de Groninger Conferentie.

Ouderling Pieter Assenberg is van de Amsterdamsche naar de Arnhemsche Conferentie verplaatst.

ZENDINGSNIEUWS.

In het eerste district van de Amsterdamsche Vertakking heeft eene reorganisatie plaats gevonden. President Frans Wiegel en zijn tweede raadgever Albertus Rond zijn eervol ontslagen van het presidentschap. Ouderling Abraham Dalebout is benoemd tot president.

CONFERENTIE-AANKONDIGING.

Den 20sten November zal te Luik de halfjaarlijksche conferentie van de Luiksche Conferentie gehouden worden.

AMSTERDAMSCH E CONFERENTIE.

De halfjaarlijksche Algemeene Conferentie, die thans samenviel met de halfjaarlijksche Conferentie van de Amsterdamsche Conferentie, werd te Amsterdam gehouden op den 30sten October 1904. Zij werd bijgewoond door President Heber J. Grant, van de Europeesche Zending, en President Willard T. Cannon en al de zendelingen, op twee na, van de Nederlandsch-Belgische Zending. Er werden drie vergaderingen gehouden: des morgens 10 uur en 's middags 2 uur in de zaal De Wittenstraat 109-111 en des avonds 7 uur in de groote zaal van Odéon, Singel 460.

In de morgenvergadering was president Cannon de eerste spreker. Hij wees op den vooruitgang van het Werk in Amsterdam en in Holland in het algemeen. Spreker stelde vervolgens de algemeene autoriteiten der Kerk en der Zending voor, o. w. de volgende in Nederland en België werkende Ouderlingen: Willard T. Cannon, zendings-president; Jacob H. Trayner, secretaris; Iemke Kooijman, vertaler voor „De Ster”; president Nicholas G. Smith, Ira Elmer, Pieter Assenberg, Abraham Dalebout, Charles W. Wood, Herman Westbroek van de Amsterdamsche Conferentie; president Serge F. Ballif, Joseph F. Barton, James W. Evans en Frederick W. Hodgson van de Luiksche Conferentie; president Chas. H. Dudley, Petrus W. de Hart, Samuël J. Allen, Reindert Schouten, Uffo Uffens en Abraham J. Gold van de Arnhemsche Conferentie; president Heber J. Webb, Derk Koldewijn, Joseph M. Woodland, Guy A. Wilson en Jans Tingen van de Groninger Conferentie; president Herbert van Dam Jr., Delbert E. Wilcox, Christiaan F. E. Weenig Jr., Gabriël J. Neerings, Laurence Y. Thatcher, Henry Noorda, Park Kenner, John Roghaar, Orson F. Willie, Arnold van Limburg, Clyde A. Hammond en Bakke Postma van de Rotterdamsche Conferentie. Allen werden eenparig ondersteund in hunne roepingen. De tweede spreker was Ouderling Weenig, die het onderwerp „autoriteit” aanroerde en vervolgens mededeelde waarom hij als Hollander het evangelie had aangenomen. Ouderling van Dam wees op het feit, dat het zaad, door Joseph Smith gestrooid, vijftigduizendvoud heeft voortgebracht: het aantal kerkleden is van zes aangegroeid tot ruim driehonderdduizend. Ouderling Dalebout duidde enkele teekenen des tijds aan, die de komst des Heeren voorafgaan en drong bij de vreemdelingen aan op onderzoek. President Grant was de volgende spreker. Ouderling Kooijman vertaalde. De hoofdsom van hetgeen gezegd werd vindt men op een ander blad.

In de middagbijeenkomst werd het Heilige Avondmaal bediend door Ouderlingen Assenberg en Elmer, bijgestaan door Ouderlingen Wilcox en De Hart. Ouderling Smith kwam het eerst aan het woord. Hij besprak hoofdzakelijk den toestand der Amsterdamsche Conferentie, en mocht die gunstig noemen. Door Ouderling Koldewijn werd gewezen

op het verzoeningswerk van Christus en op de algemeene en persoonlijke zaligheid. Ouderling Webb betoogde dat het onedele en zwakke dezer wereld door God wordt uitverkoren voor Zijn werk, waarna Ouderling Wilson de verandering behandelde, die de leden der Kerk hebben ondergaan door uit de duisternis in het licht te komen. Vervolgens sprak president Grant wederom. President Cannon trad als tolk op.

Des avonds was president Cannon de eerste spreker. Het „Mormonisme”, zeide hij, is voor velen het synoniem van iets slechts, maar dit is een dwaalbegrip. Spreker gaf eene korte uitlegging der zending van het „Mormonisme”. Den overigen tijd, ongeveer een uur, sprak president Grant, terwijl Ouderling Kooijman vertolkte. President Grant besprak achtereenvolgens de eerste zeven geloofsartikelen van de Heiligen der Laatste Dagen en legde krachtige getuigenissen af. De Evangelieboom, zeide hij, is niet dood, maar levend. Ik heb de vruchten geplukt en geproefd.

Al de bijeenkomsten waren goed bezocht. De laatste vooral. Er heerschte een goede geest. Met aandacht werd al het gesprokene gevolgd. Het Amsterdamsche zangkoor slaagde er in, de goede stemming nog te verhoogen. Zonder twijfel gingen al de bezoekers zeer voldaan huiswaarts.

De raadsvergadering der zendelingen werd Zaterdag 29 October in de gewone vergaderzaal gehouden. De opmerkingen en onderrichtingen van president Grant, allemaal bezielde van innerlijke overtuiging, waren een ware verkwikking voor zijne hoorders.

IEMKE KOOIJMAN, *secr.*

ONTSLAG.

De volgende broederen zijn eervol ontslagen van hunne werkzaamheden in deze zending: President Herbert van Dam Jr., van de Amsterdamsche Conferentie, en Ouderling Guy A. Wilson van de Groninger Conferentie.

AANGEKOMEN.

Radcliffe Q. Cannon, van Salt Lake City; aangewezen naar de Luiksche Conferentie.

Wells L. Brimhall, van Raymond, Canada; aangewezen naar de Amsterdamsche Conferentie.

J. Alfred Ririe, van Magrath, Canada; aangewezen naar de Rotterdamsche Conferentie.

DE DAG DES HEEREN.

(*Vervolg van blz. 336.*)

De jongere Pliny, de Romeinsche gouverneur van Bithynia zegt, in het beschrijven van de gewoonten der Christenen aan zijn vriend Trojan den Romeinschen keizer: „Zij zijn gewoon op *eenen vastgestelden dag* voor het aanbreken van het daglicht te vergaderen en onder elkaar een lied bij herhaling te zingen tot Christus als een God, en zichzelf door een eed te verbinden met een belofte om geen kwaad te doen: . . . daarna was het hunne gewoonte te scheiden en weder samen te komen bij eenen algemeenen, onschuldigen maaltijd [het Sacrament?] van welke laatste handelwijze zij afstand deden, na de bekendmaking van mijn besluit.” 1)

Door deze aanhaling wordt slechts voorgegeven, dat zij bewijst, dat de Christenen *eenen vastgestelden dag* hadden waarop zij te zamen kwamen om God te aanbidden en tot vernieuwing van godsdienstige verbonden; en ongetwijfeld was deze vastgestelde dag de achtste dag door Barnabas genoemd en welke overeenkomt met den „eersten dag” der week door de schrijvers van het Nieuwe Testament genoemd.

Justin Martyr, een van de geleerdste en meest gevierde apostolische vaders, is zeer duidelijk omtrent dit onderwerp. Hij zegt, in de eerste helft der tweede eeuw schrijvende, bijna ten tijde van de geïnspireerde apostelen: „In al onze verplichtingen zegenen wij den Maker van alle dingen, door Zijn Zoon Jezus Christus, en door den Heiligen Geest, en op den dag welke Zondag genoemd wordt, is er eene vergadering in dezelfde plaats van allen welke in steden of op het platteland wonen; en de geschriften der apostelen worden gelezen zolang als wij tijd hebben. De lezer eindigt en de president vermaant en onderwijst ons in het kort tot het onderhouden dezer uitmuntende dingen. Daarna staan wij allen op en doen onze gebeden. En, zooals ik reeds gezegd heb, als wij gebeden hebben, wordt er brood, wijn en water gebracht, de president bidt en dankt dan wederom eveneens met al zijn kracht en het volk stemt er in toe door amen te zeggen Maar Zondag is de dag waarop wij allen onze gewone vergaderingen houden, want het is de eerste dag waarop God, toen Hij de duisternis en stoffen veranderde, de wereld maakte; en Jezus Christus onze Zaligmaker opstond: want den dag vóór dien van Saturnus, was Hij gekruisigd en den dag daarop, welke Zondag is, verscheen Hij aan Zijne apostelen en discipelen en leerde hun deze dingen welke wij u hebben gegeven, ook tot uwe overweging”. (I Apology, hoofdstuk 67).

(*Slot volgt.*)

1) Pliny's brief aan Trojan en des keizers antwoord worden geheel en al in Roberts „New Witness for God” p. p. 54—57, gevonden.

BENOEMING.

Ouderling Delbert E. Wilcox is benoemd tot president van de Rotterdamsche Conferentie.

VARIA.

TRANSVAALSCH E TOESTANDEN.

In het orgaan van de Ned. Herv. Kerk in Transvaal schrijft Oom Sarel: Ons volk is niet gewoon naar de kerk te gaan op Zondag en dat wel sedert jaren. Allerlei redenen hebben daartoe aanleiding gegeven en vooral na den oorlog, nu er nog meer moeite gemaakt moet worden is dit sterker geworden; maar de diepste en meest verborgen reden is: men stelt geen belang er in. De dienst des Woords is in verval. Men leeft alleen voor den dienst van de almachtige £. s. d. (pond, shilling en penny). Enkele menschen hebben nog de gewoonte om Zondags een preek te lezen of een stuk uit de H. Schrift en een versje te zingen, maar lang niet allen doen dit. De dienst des Woords is in verval.

NATUUR EN KUNST.

De beroemde dichter Dante hield eens tegen zijn vriend Cetto vol, dat de kunst noch machtiger was dan de natuur. Als bewijsgrond noemde hij zijn kat, die hij geleerd had, hem bij te lichten met eene brandende kaars in den voorpoot.

„Dat moet ik zien om het te kunnen gelooven,” zeide Cetto, en er werd een avond vastgesteld voor de proefneming. Op den bepaalden tijd kwam Cetto in Dante's kamer met een toegedekten schotel, dien hij bij zich neerzette. Werkelijk plaatste de kat zich op de tafel, en hield geduldig eene brandende kaars vast.

Eensklaps neemt Cetto het deksel van den schotel, waaronder twee muizen te voorschijn springen. Oogenblikkelijk laat de kat de kaars vallen en maakt gretig jacht op het wild.

De natuur is sterker dan de kunst, gaf Dante lachend toe.

I N H O U D :

De Evangelieboom leeft Blz. 345 Een werkelijke Godsdienst „ 350 Vriendschap „ 353 Merkwaardige Vruchten „ 354 Verplaatsing „ 356 Zendingsnieuws „ 356 Conferentie-aankondiging „ 356		Amsterdamsche Conferentie Blz. 357 Ontslag „ 358 Aangekomen. „ 358 De Dag des Heeren „ 359 Benoeming „ 360 Varia „ 360
--	--	---

Uitgave van WILLARD T. CANNON, Boezemsingel 116, Rotterdam.

Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland.

Abonnementsprijs per jaar:

Nederland f 1.80, België fr. 4.50, Amerika \$ 1.00.

Per exemplaar 10 cent.